

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/21/2018
Identifikačné číslo spisu: 1015201497
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1015201497.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci navrhovateľa: M. P., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník Slovenskej republiky, bytom P.-X.-Z.. XX, XXX XX Z., Z. F. D., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8-10, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2005 o priznaní starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.04.2018, č. k. 8Scud/18/2015-64, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 11.04.2018, č. k. 8Scud/18/2015-64 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2015 a rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.11.2016 z r u š u j e a vec v r a c i a odporkyňi na ďalšie konanie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 09.06.2015 odporkyňa podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „ZSP“) a podľa čl. 52 ods. 1 písm. b/ nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „nariadenie“) navrhovateľovi od 02.12.2010 priznala starobný dôchodok v sume 60,90 € mesačne a podľa § 82 ZSP ho ďalej zvýšila od 01.01.2011 na sumu 60,90 € mesačne, od 01.01.2012 na sumu 63,00 € mesačne, od 01.01.2013 na sumu 66,40 € mesačne, od 01.01.2014 na sumu 69,10 € mesačne a od 01.01.2015 na sumu 70,70 € mesačne. Pri určovaní výšky dôchodku odporkyňa ku dňu vzniku nároku, teda ku dňu 02.12.2010 pre zistenie teoretickej sumy dôchodku hodnotila celkovú dobu poistenia, vrátane dôb získaných v Spolkovej republike Nemecko, v rozsahu 31,2850 rokov, z toho v Slovenskej republike v rozsahu 9,3699 rokov, pričom ako prvé obdobie dôchodkového poistenia v Slovenskej republike hodnotila obdobie základnej vojenskej služby od 02.04.1970 do 12.06.1970.

Navrhovateľ sa opravným prostriedkom domáhal započítania obdobia zamestnania pred 20. rokom veku,

kedy podľa jeho tvrdenia pracoval v podniku Drevo-koža-textil Lučenec pod menom M. „C.“ a potom pracoval asi 15 rokov v podniku Poľana Opatová a ČSAO Lučenec.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.11.2016 odporkyňa zmenila svoje rozhodnutie zo dňa 09.06.2015 a podľa § 65 ZSP a podľa čl. 52 ods. 1 písm. b/ nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „nariadenie“) navrhovateľovi od 02.12.2010 priznala starobný dôchodok v sume 67,90 € mesačne a podľa § 82 ZSP ho ďalej zvýšila od 01.01.2011 na sumu 69,20 € mesačne, od 01.01.2012 na sumu 71,50 € mesačne, od 01.01.2013 na sumu 75,20 € mesačne, od 01.01.2014 na sumu 78,10 € mesačne, od 01.01.2015 na sumu 79,80 € mesačne a od 01.01.2016 na sumu 80,50 € mesačne. Pri určovaní výšky dôchodku odporkyňa ku dňu vzniku nároku, teda ku dňu 02.12.2010 pre zistenie teoretickej sumy dôchodku hodnotila celkovú dobu poistenia, vrátane dôb získaných v Spolkovej republike Nemecko, v rozsahu 32,5453 rokov, z toho v Slovenskej republike v rozsahu 10,6302 rokov, keď podľa Osobného listu dôchodkového poistenia zhodnotila aj obdobie dôchodkového poistenia od 10.05.1967 do 24.05.1968 a od 09.04.1969 do 26.06.1969.

Krajský súd mal preukázané, že doby zamestnania navrhovateľa u zamestnávateľov Technické služby mesta Lučenec, Československé automobilové opravovane, n. p. Lučenec a ZDŠ pre nedoslýchavých Lučenec boli navrhovateľovi zhodnotenú v plnom rozsahu podľa evidenčných listov o dobách zamestnania (ďalej aj „ELDZ“). Pokiaľ sa navrhovateľ domáhal započítania obdobia zamestnania na základe neoverenej kópie osobného listu, v ktorom absentovalo označenie zamestnávateľa, a ako zamestnanec je uvedený M. P., nar. XX.XX.XXXX a v zátvorke M. C., pričom išlo o dobu od 01.05.1967 (správne malo byť „od 10.05.1967) do 24.05.1968 a od 09.04.1969 do 26.06.1969, navrhovateľ sám potvrdil, že nemá žiadny doklad o zamestnaní v podniku Drevo-koža-textil Lučenec pod menom M. C.. Taktiež mal za preukázané, že odporkyňa vyzvala navrhovateľa, aby na preukázanie chýbajúcich dôb zamestnania predložil úradne overené čestné vyhlásenie o dobe poistenia s uvedením mena, priezviska a adres najmenej dvoch spolupracovníkov, ktorí s ním v rovnakom čase vykonávali rovnaký druh práce, pričom navrhovateľ na túto výzvu nereagoval. Z uvedených dôvodov krajský súd rozhodnutie odporkyne z 09.06.2015 v spojení (v znení) s rozhodnutím z 02.11.2016 potvrdil.

Navrhovateľ podaním zo 04.06.2018 uviedol, že predložil všetky potrebné dokumenty. Tvrdil, že odpracoval 20 rokov a žiadal o opätovné preskúmanie, aby mohol dostať dôchodok, na ktorý má nárok. K podaniu pripojil neoverené kópie ELDZ (vzor ŠEVT-89 382 0 VII/69) od 01.09.1971 do 31.12.1977 (Technické služby mesta Lučenec) s poznámkou zamestnávateľa, že od 15.06.1972 do 02.10.1972 u neho nepracoval, a ELDZ toho istého zamestnávateľa (vzor ŠEVT-89 382 0 I/79/8), podľa ktorej bol nepretržite zamestnaný od 01.09.1979 do 12.05.1979, z toho od 14.03.1978 do 12.05.1979 bol vo väzbe, kópiu ELDZ od 15.05.1979 do 01.10.1979 (takisto u Technických služieb Lučenec), kópiu ELDZ od 12.02.1981 do 15.04.1981 v ZDŠ pre nedoslýchavých Lučenec, kópiu ELDZ od 09.01.1984 do 31.05.1986 (ČSAO Lučenec). Opakovane tiež predložil kópiu evidenčného listu pracovníka o dobe zamestnania od 10.05.1967 do 24.05.1968 a od 09.04.1969 do 26.06.1969, na ktorej okrem jeho osobných údajov je v zátvorkách uvedené meno M. C. a dátum narodenia XX.XX.XXXX).

Podľa obsahu krajský súd uvedené podanie správne posúdil ako odvolanie proti jeho rozsudku.

Odporkyňa v stručnom vyjadrení k odvolaniu poukázala na to, že doba poistenia podľa predpisov Slovenskej republiky bola navrhovateľovi zhodnotená podľa ELDZ a žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Zb. Správneho súdneho poriadku konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je

potrebné vyhovieť.

Navrhovateľ sa opakovane domáhal započítania dôb od 10.05.1967 do 24.05.1968 a od 09.04.1969 do 26.06.1969, od 01.09.1971 do 14.06.1972, od 03.10.1972 do 26.03.1974, od 01.04.1974 do 13.03.1978, od 15.05.1979 do 01.10.1979, od 12.02.1981 do 15.04.1981 a od 09.01.1984 do 31.05.1986. Z Osobného listu dôchodkového poistenia, ktorý tvorí prílohu rozhodnutia zo dňa 02.11.2016 je však zrejmé, že uvedené doby mu odporkyňa zhodnotila v plnom rozsahu.

Navrhovateľ sa (podľa obsahu odvolania) domáhal započítania aj období od 15.06.1971 do 02.10.1972 a od 15.06.1972 do 02.10.1972.

Pokiaľ ide o dobu od 15.06.1972 do 02.10.1972, z ELDZ vzor ŠEVT-89 382 0 VII/69 za dobu od 01.09.1971 do 31.12.1977 (Technické služby mesta Lučenec) jednoznačne vyplýva potvrdenie zamestnávateľa o dobách zamestnania len od 01.09.1971 do 14.06.1972, od 03.10.1972 do 26.03.1974 a od 01.04.1974 do 31.12.1977 s poznámkou (vysvetlivkou) zamestnávateľa, že od 15.06.1972 do 02.10.1972 u neho nepracoval.

V zmysle § 255 ods. 1 ZSP, ktorý nadobudol účinnosť 01.01.2004, za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 01.01.2004 podľa predpisov účinných pred 01.01.2004.

Podľa § 1 ods. 1 bodu 1. písm. a/ zákona č. 101/1964 Zb. o sociálnom zabezpečení, ktorý bol účinný v roku 1972, sociálne zabezpečenie podľa tohto zákona zahŕňa dôchodkové zabezpečenie pracovníkov (pracujúcich v pracovnom alebo učebnom pomere a členov výrobných družstiev).

Dobou zamestnania sa podľa § 6 ods. 1 bod 1. zákona č. 101/1964 Zb. rozumie doba pracovného (učebného) pomeru, po ktorú majú pracujúci v dôchodkovom zabezpečení práva a povinnosti ako pracovníci [§ 1 ods. 1 č. 1 písm. b/].

Keďže dobu od 15.06.1972 do 02.10.1972 a dobu od 27.03.1974 do 30.03.1974 zamestnávateľ nepotvrdil ako dobu výkonu zamestnania, odporkyňa ju nehodnotila ako dobu dôchodkového poistenia v súlade so zákonom.

Podľa § 3 písm. a/ zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení, účinného od 01.01.1976 do 30.09.1988, na dôchodkovom zabezpečení sú podľa tohto zákona zúčastnení pracovníci v pracovnom pomere a členovia výrobných družstiev.

Dobou zamestnania sa v zmysle § 10 ods. 1 písm. a/ zákona č. 121/1975 Zb. rozumie doba zamestnania v pracovnom (učebnom) pomere.

Podľa ELDZ (vzor ŠEVT-89 382 0 I/79/8) zamestnávateľ pri kalendárnych rokoch 1978 a 1979 uviedol, že navrhovateľ bol od 14.03.1978 do 12.05.1979 vo väzbe.

Odvolačí súd doplnil dokazovanie dopytom u Ministerstva vnútra SR a u Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže.

Ministerstvo vnútra SR, odbor registrov, matrík a hlásenia pobytu listom č. p.: SVS-ORMP2-2019-2840 zo dňa 03.04.2019 oznámilo, že v registri u navrhovateľa M. P., nar. XX.XX.XXXX, rod. č. XXXXXX/XXX, neviduje priezvisko C., ani dátum narodenia XX.XX.XXXX.

Generálne riaditeľstvo Zboru väzenskej a justičnej stráže podaním č. GR ZVJS-328/12-2019 zo dňa 22.03.2019 súdu oznámilo, že navrhovateľ sa v rokoch 1963 až 1986 nenachádzal vo výkone väzby ani vo výkone trestu odňatia slobody na území Slovenskej republiky.

Vzhľadom na rozpor medzi záznamom zamestnávateľa na ELDZ (vzor ŠEVT-89 382 0 I/79/8) a potvrdením GR ZVJS odvolací súd dospel k záveru, že doteraz vykonané dokazovanie nie je dostatočné pre záver, že obdobie od 14.03.1978 do 12.05.1979 nie je obdobím dôchodkového poistenia. Z uvedeného dôvodu rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 OSP zmenil, obe rozhodnutia odporkyne podľa § 250j ods. 2 písm. c/ OSP zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní odporkyňa doplní dokazovanie o zistenie, či navrhovateľ bol vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody na území Českej republiky ako jedného z nástupníckych štátov bývalej Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a na tom základe znovu rozhodne o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok a jeho výške, pričom v novom rozhodnutí riadne odôvodní, prečo prípadne nemožno dobu od 14.03.1978 do 12.05.1979 hodnotiť ako dobu dôchodkového poistenia. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že je v navrhovateľom záujme, aby sám oznámil odporkyňi, či bol vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody na území Českej republiky, resp. ak bol zamestnaný aj v iných obdobiach, prípadne na území iného štátu, aby o tom odporkyňi predložil nové dôkazy.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 150 ods. 1 OSP tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo úspešný navrhovateľ žiadne trovy neuplatnil.

Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.